

Bojarski Dom Kultury zaprasza na przegląd filmów dokumentalnych poświęconych prawom człowieka - WATCH DOCS

Projekcje filmów odbędą się na podwórku posesji przy ul. Koszykowej 1 w Białymstoku w dniach 19, 20 oraz 21 sierpnia 2016 i rozpoczynać się będą po godzinie 19.30.

WATCH DOCS to w chwili obecnej jedna z dwóch największych na świecie imprez filmowych poświęconych prawom człowieka prezentujących filmy dokumentalne, w których zaangażowanie na rzecz praw jednostki łączy się ze sztuką filmową. WATCH DOCS jest również najstarszym festiwalem filmów dokumentalnych organizowanym w Warszawie. Festiwal WATCH DOCS powstał w 2001 roku jako program polskiej organizacji pozarządowej – Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka. Każdego roku na festiwalu pokazywanych jest blisko siedemdziesiąt światowej klasy filmów, które w Polsce ogląda łącznie kilkadziesiąt tysięcy widzów.

18 kwietnia 2004 w czeskiej Pradze festiwal został członkiem-założycielem Human Rights Film Network – światowej platformy współpracy festiwali filmów o prawach człowieka.

Współorganizatorem festiwalu od początku jego istnienia jest Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski w Warszawie – pierwszy i największy interdyscyplinarny ośrodek kultury i sztuki w Polsce i Europie Wschodniej, o statusie Narodowej Instytucji Kultury. Trzeci współorganizator WATCH DOCS - Społeczny Instytut Filmowy - został powołany w 2005 roku w celu wspierania filmu dokumentalnego, obecnie specjalizuje się w promocji zaangażowanego społecznie filmu dokumentalnego w szczególności społecznego dokumentu z Europy Wschodniej i Środkowej.

*

Podczas pokazów na podwórku Bojarskiego Domu Kultury przy ulicy Koszykowej 1 w Białymstoku obejrzymy filmy udostępniane w ramach Objazdowego Festiwalu Filmowego WATCH DOCS - Prawa Człowieka w Filmie z cyklu „Zrób to sam” (projekt WATCH DOCS, w ramach którego siedem wybitnych dokumentów prezentowanych podczas minionych edycji festiwalu może zostać udostępnionych wszystkim osobom i instytucjom w Polsce chętnym zorganizować publiczny lub prywatny, nieodpłatny pokaz, połączony z debatą lub rozmową finansowany ze środków FIO - Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej) oraz dokumenty z cyklu „Na krótko”.

Program pokazów - projekcje:

Piątek, 19 sierpnia 2016 (po godz. 19.30):

Siostry z dżungli

2015 Indie Wielka Brytania - czas projekcji: 80 min

2010 Indie, Wielka Brytania - czas projekcji: 60 min.

Chloe Ruthven zarzuca swojej siostrze, Orlandzie, że jest sługuską korporacyjnego kapitalizmu. Z kolei Orlanda nazywa Chloe kanapową zachodnią lewaczką. Orlanda od lat mieszka w Indiach i zajmuje się werbowaniem młodych dziewczyn z biednych wiejskich rodzin do pracy w fabrykach szyjących ubrania dla potentatów odzieżowych, takich chociażby jak Gap. Zaprasza siostrę, by ta przyjechała do Indii i na własne oczy przekonała się, jak wygląda prawda. Tak zaczyna się film, który śledzi losy dwóch dziewczyn z głębokiej prowincji, Bhanu i Bhuntu, zatrudnionych przez Orlandę. Rzucone ponad 1500 kilometrów od rodzinnej wioski są oszołomione życiem wielkiego miasta. Niewiele go jednak mogą zaznać, gdyż w internacie, gdzie zostały zakwaterowane, panują bardzo restrykcyjne zasady. Dziewczyny mogą właściwie poruszać się wyłącznie na linii praca-dom, nie wolno im przyjmować gości, a ich życie prywatne podlega ścisłej kontroli. Część z nich nie wytrzymuje ani tej presji, ani tęsknoty za rodziną i ucieka jeszcze przed końcem okresu próbnego. Jednak większość w rodzinnych stronach czeka wyłącznie aranżowane przez rodziców pospieszne małżeństwo. Dokument Chloe Ruthven pokazuje, że proste prawdy, łatwe oskarżenia, szlachetne hasła i wygodne uogólnienia nijak się mają do rzeczywistości, która nasuwa zdecydowanie więcej pytań, niż daje odpowiedzi.

Po projekcji prelekcję dotyczącą tematyki zaprezentowanej w filmie (prawa człowieka a biznes, prawa człowieka a ubóstwo i jego zapobieganie) wygłosi Maciej Białous z Fundacji SocLab - socjolog, pracownik naukowy Uniwersytetu w Białymstoku.

Ni Hao Holland

2015 Holandia reżyser: Willem Timmers - czas projekcji: 25 min.

Po dokumencie „Z kamerą wśród ludzi”, przedstawiającym turystkę do „egzotycznych krajów” jako gorzką komedię omyłek, tym razem Willem Timmers z poczuciem humoru i antropologiczną wyobraźnią prezentuje egzotykę a rebours – chińskie turystki w Holandii. W poszukiwaniu „autentyczności” wyjeżdżają ze swojego wielkiego miasta, by poznać „tradycyjną”, rolniczą kulturę holenderskiej wsi. Gdzie z kolei holenderscy gospodarze ubierają je w chodaki i kładą do łóżek z zamierzchłych epok. Podobnie jak w poprzednim filmie także tu zderzenie obu perspektyw – zwiedzających i goszczących – owocuje znakomitymi efektami komicznymi, ale też pobudza do niebanalnej refleksji nad międzykulturową psychologią i etyką.

Twarz Oskany Baiul

2014 Australia reżyser: Kitty Green - czas projekcji: 7 min.

Kitty Green odwołuje się w swoim najnowszym krótkim filmie do postaci Oksany Baiul – pierwszej ukraińskiej medalistki olimpijskiej i symbolu odrodzonego państwa. Na ekranie widzimy po kolei kilkanaście dziewczynek odgrywających rolę narodowej bohaterki, której emocjonalna reakcja na olimpijski triumf niegdyś zjednoczyła Ukrainę. Dziś sytuacja w kraju jest jeszcze trudniejsza niż wówczas: łzy kilkuletnich bohaterek filmu nie są wynikiem dziecięcej egzaltacji, lecz dotarcia do przejmujących wojennych

wspomnień.

Sobota, 20 sierpnia 2016 (po godz. 19.30):

Made in BY

Włochy, Białoruś / zdjęcia: Valentina Ntarelli - czas projekcji: 52 min.

Filmy o Białorusi często pojawiają się w programie WATCH DOCS. „Made in BY” – dokument, który różni się od dotychczas pokazywanych obrazów. Nie zobaczymy w nim więźniów politycznych, represjonowanych opozycjonistów czy tłumionych siłą protestów ulicznych. Poznamy za to białoruskich artystów, którzy zdecydowali się tworzyć w warunkach dobrze działającej maszyny strachu, rezygnując z emigracji, coraz częściej wybieranej przez młodych ludzi. Bohaterowie „Made in BY” nie godzą się na narzucone im role w „teatrze absurdu”. Białoruscy twórcy dzielą się na tych, którzy te role przyjęli, uczestnicząc w oficjalnym życiu artystycznym kraju i na tych, którzy wybierają niezależność, płacąc za to wysoką cenę. Utrata pracy na uczelni za ustawienie kilku kolorowych sześciąt w przestrzeni publicznej to tylko jeden z wielu przykładów. Trzeciej drogi w tym „teatrze” nie ma. „Made in BY” to świeże spojrzenie na Białoruś oczami ludzi wybierających sztukę jako sposób walki o wolność, o której inni przestali już dawno marzyć.

Wróg

2015 Kuba - czas projekcji: 26 min.

Tytułowy wróg to w dokumencie Aldemara Matiasa... komar gatunku aedes aegypti, przenoszący śmiertelnie groźną chorobę – dengę. Komunistyczne władze Kuby, z właściwym autorytarnym reżimom propagandowym zadaniem wydały bezlitosną wojnę niewielkiemu owadowi. Po Hawanie krążą grupy inspektorów sanitarnych, kontrolujących mieszkania w poszukiwaniu potencjalnych wylęgarni komarów. Udzielają rzeczowych porad i wlepiają mandaty abnegatom, którzy nie zamierzają wpuszczać ich do domów. Niezdyscyplinowani obywatele to nie jedyny problem kubańskiego Sanepidu: skuteczną walkę z komarami bardziej utrudnia rozdęta biurokracja i brak motywacji pracowników, których mało skutecznie zagrzewa do walki pełna militarnych odniesień propaganda. „Wróg”, zrealizowany w hawańskiej szkole filmowej, przypomina nieco polskie dokumenty z epoki końca PRL, w zawołany sposób przemycające kpinę z systemu, ale jest też świadectwem postępującej liberalizacji Kuby – przynajmniej, jeśli chodzi o dokument.

Płomień

2015 USA reżyser: Kolektyw dress code (Andre Andreev, Dan Covert) - czas projekcji: 23 min.

Początek 2013 roku. Z powodu zastraszająco wysokich cen gazu i elektryczności Bułgarię wstrząsają największe od 1989 roku protesty uliczne. Obok demonstracji, blokad ulic i starć z policją pojawia się metoda protestu nieznana wcześniej bułgarskiej historii - w akcie sprzeciwu siedem osób dokonuje samospaleń. Jedną z nich jest

bohater filmu, 37-letni artysta i pracownik budowlany, Plamen Goranow. Poprzez rozmowy z jego przyjaciółmi i dziennikarzami autorzy „Płomienia” próbują dotrzeć do powodów, które pchnęły Goranowa do tak skrajnego czynu.

Katastrofa na morzu

2014 Holandia reżyser: Morgan Knibbe - czas projekcji: 15 min.

3 października 2013 roku w pobliżu włoskiej wyspy Lampedusa zatонуła łódź przewożąca 500 Erytrejczyków. Utonęło ponad 360 osób. Abraham, jeden z ocalałych, na pełnym wraku łodzi nabrzeżu opowiada o tragicznych doświadczeniach.

Tymczasem port ogarnia coraz większy chaos, gdy setki trumien ładowane są na wojskowy statek. Siłę wyrazu tego krótkiego dokumentu podkreśla jeszcze jego celnie dobrany styl wizualny.

U fryzjera

2015 Izrael, Wielka Brytania reżyser: Iris Zaki - czas projekcji: 36 min.

O czym rozmawiasz ze swoją fryzjerką czy swoim fryzjerem? O pogodzie? O piosence dochodzącej z radia? A gdyby podczas mycia głowy zadawano Ci pytania o nastroje w dzielnicy i sytuację w kraju? Gdyby wszystko działo się w muzułmańskiej części Hajfy, we fryzjerskim salonie arabskiej chrześcijanki, gdzie spotykają się muzułmanki i żydówki, a całość kręciłaby Irys Zaki, myjąc głowy swoim klientkom? Wtedy powstałby intymny portret lokalnej społeczności, koegzystującej w pokoju w niełatwych czasach.

Niedziela, 21 sierpnia 2016 (po godz. 19.30)

Drużyna E - czas projekcji: 90 min.

2014 USA / zdjęcia: Rachel Beth Anderson, Ross Kauffman

Human Rights Watch (HRW) to jedna z najbardziej kompetentnych organizacji zajmujących się ochroną praw człowieka na świecie. Jej słynne z obiektywizmu i rzetelności raporty piętnują wszelkie naruszenia praw jednostki, nie tylko w krajach rządzonych przez bezwzględnych dyktatorów, ale także w tak zwanych starych demokracjach. Tytułowy E-Team (Emergency Team) to zespół ekspertów HRW, którzy w momentach kryzysowych na miejscu najcięższych zbrodni, niejednokrotnie z narażeniem życia, badają świeże ślady, gromadzą zeznania świadków i dowody rzeczowe. Autorzy filmu towarzyszą członkom E-Teamu podczas kilku niebezpiecznych misji. Nerwowe ujęcia z ręki pozwalają nam niemal fizycznie odczuć stres nieustannie towarzyszący im w pracy. Anna i Ole udają się do Syrii, by na miejscu zbadać kwestię używania przez siły rządowe zakazanych przez prawo międzynarodowe bomb kasetowych. Kamera z bliska rejestruje szczegóły wyprawy: szaleńczy bieg przez zieloną granicę między Turcją a Syrią, momenty grozy podczas ostrzału, rozpacz ludzi, którzy przed chwilą stracili bliskich i nieoczekiwane wyznanie Anny, która oznajmia mężowi, że jest w ciąży. Kolejne misje, kolejne państwa: czwórka protagonistów przemierza coraz to nowe miejsca konfliktów, w nadziei na to, że ujawnienie szokującej prawdy zmusi w końcu społeczność międzynarodową do działania.

I wtedy - czas projekcji: 30 min.

2015 Kanada reżyser: Daniel Schioler

Ten zmontowany wyłącznie z fascynujących materiałów archiwalnych krótki film w pół godziny przybliży nam przełomowe momenty w historii obywatelskiego nieposłuszeństwa w USA. Od palenia dokumentów wykradzonych z komisji rekrutacyjnych podczas wojny w Wietnamie, poprzez nieznane szerzej szczegóły protestów podczas Konwencji Demokratycznej w Chicago, aż po niemal dwuletnią okupację wyspy Alcatraz przez Indian z Red Power w latach 1969-71. Wspaniałe przykłady grupowych działań non-violence i wyczyny samotników bez lęku stojących naprzeciw całej potęgi państwa: dokument Schiolera to krótki, przejmująca lekcja historii – i hołd dla zapomnianych bohaterów demokracji.

bojarski dom kultury / koszykowa 1

Inicjatywa jest bezpośrednią kontynuacją zapoczątkowanej w 2014 roku inicjatywy pod nazwą *Bojary Zostają Kulturalne!*

Na niezagospodarowanym skwerze powstały Łąka i Plaża Bojarska, gdzie przez cały sezon odbywały się spektakle, koncerty, seanse filmowe, pchle targi, pikniki, ogniska, spotkania. Miejsce to stało się łącznikiem różnych grup społecznych, mieszkańców Białegostoku, środowisk kreatywnych i organizacji pozarządowych.

W tym roku dzięki uprzejmości Urzędu Miejskiego inicjatywa przeniosła działania kulturalne na bojarskie podwórko przy ul. Koszykowej 1. W samym sercu zabytkowej dzielnicy powstaje miejsce edukacji i wolności twórczej. Przez całe lato tworzona będzie przestrzeń dla kreatywnych inicjatyw kulturalno-społecznych, integrujących różne środowiska i angażujących zarówno najmłodszych mieszkańców, jak i seniorów. W planach są serie różnorodnych warsztatów i działań plenerowych (koncerty, spektakle, pokazy), mających na celu wzmocnienie więzi sąsiedzkich oraz rozpoczęcie procesu rewitalizacji tej zabytkowej dzielnicy.

Nie ustają również prośby do Prezydenta Miasta o sam budynek – zabytkowy dom przy ul. Koszykowej 1, który miałby stać się właściwą siedzibą Bojarskiego Domu Kultury

